

LÄNSSTYRELSEN

Malmöhus län

BESLUT

1 (2)

Miljövårdsenheten

Bd A Larsson

040 - 14 60 52

Telex 040 - 30 22 71

1989-06-19

11.1211-2988-87

1281-221

Rek + mb

Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Måryd i
Lunds kommun
(2 bilagor)

Länsstyrelsen har tillsammans med Lunds kommun upprättat förslag till skötselplan för naturreservatet Måryd i Lunds kommun. Naturreservatet Måryd bildades genom länsstyrelsens beslut den 11 april 1989. Den 19 juni 1989 har länsstyrelsen beslutat om utvidgning av reservatet.

Statens naturvårdsverk, Lunds kommun, skogsvårdsstyrelsen, markägare, berörda sakägare, Skånes naturvårdsförbund och Friluftsförbundets Lundaavdelning har yttrat sig över skötselplanen. Skötselrådet har behandlat skötselplanen den 7 oktober 1987.

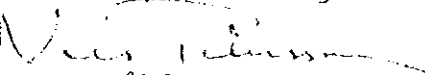
LÄNSSTYRELSENS BESLUT

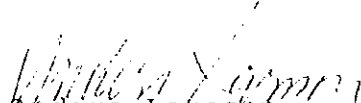
Med stöd av 9 § naturvårdsförordningen fastställer länsstyrelsen bilagda skötselplan (bilaga 1), daterad den 19 juni 1989, utom tillhörande bilagor, att gälla tills vidare.

Skötselplanen träder i kraft vad avser den del som berör del av fastigheten Sandby 7:19 när länsstyrelsens beslut 1989-06-19 om utvidgning av naturreservatet Måryd och detta beslut har vunnit laga kraft. Övriga delen av skötselplanen träder i kraft när detta beslut har vunnit laga kraft.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (miljö- och energidepartementet), se bilaga 2.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit miljövårdsdirektör Lars Pålsson, beslutande, länsantikvarie Carin Bunte och byrådirektör Anders Larsson, föredragande.

Lars Pålsson

Anders Larsson

1989-06-19

11.1211-2988-87
1281-221

Bilagor

1. Skötselplan för Måryd 1989-06-19
2. Hur man överklagar

SKÖTSELPLAN

FÖR

MÅRYD

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	Sid
1 ALLMÄN BESKRIVNING	1
1.1 Uppgifter om naturreservatet	1
1.2 Natur- och kulturhistoriska förhållanden	2
1.3 Kommunikationer	3
1.4 Föreskrifter enligt länsstyrelsens beslut	4
2 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN	7
2.1 Målsättning	7
2.2 Disposition av marken	7
2.3 Åtgärder av allmän karaktär	8
2.3.1 Skötsel av skog	8
2.3.2 Skötsel av betesmarker	8
2.3.3 Stängsel	9
2.3.4 Gödsling	9
2.3.5 Dikning, dikesrensning och damm- underhåll	10
2.3.6 Stenmurar	10
2.3.7 Tillsyn och uppföljning	11
2.4 Detaljbeskrivning och detaljåtgärder	11
3 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV ANLÄGGNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV	22
3.1 Motiv och syfte	22
3.2 Parkeringsplatser	22
3.3 Stigar, leder och stängselgenomgångar	23
3.4 Toalett och renhållning	23
3.5 Eldplatser	23
3.6 Information	23
4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN	24
5 KARTOR	24

BILAGOR

1989-06-19

11.1211-2988-87
1281-221

1 ALLMÄN BESKRIVNING

1.1 Uppgifter om naturreservatet

Namn: Måryd.

Skyddsform: Naturreservat.

Beslutsdatum: 1989-04-11 och 1989-06-19.

Kommun: Lund.

Socken: Södra Sandby.

Fastigheter: Sandby 1:10 (del av), 7:8, 7:9,
7:19 (del av), 9:3 (del av),
12:26, 12:27 (del av), 12:45, 15:4,
20:2 (del av), 20:4 (del av),
66:1 (del av), Måryd 1:2 (del av) samt
samfällda vägar.

Markägare: Enskild, se förteckning i bilaga 2.

Servitut: Kraftledning, i övrigt ej utrett.

Läge: Ca 2 km sydost om Södra Sandby, på
Romeleåsens nordostsluttning.

Topografisk karta: 2C Malmö NO
Ekonomisk karta: 2C 5j Södra Sandby

Avgränsning: Se karta 1. Stenmuren i reservatets
södra gräns (sockengränsen) ingår i
reservatet.

Areal: Ca 105 ha, varav ca 3 ha vatten.

Naturvårdsförvaltare: Lunds kommun.

Beslutsmotiv: Rekreation och friluftsliv, geoveten-
skapliga, markhistoriska, botaniska
och zoologiska.

Planförfattare: Nils Englesson (Lunds kommun),
Anders Larsson (länsstyrelsen).

1989-06-19

11.1211-2988-87
1281-221

1.2 Natur- och kulturhistoriska förhållanden

Området ligger på Romeleåsens nordostsluttning och är delvis kraftigt kuperat med höjder mellan 55 - 115 m ö h. Berggrunden, som utgörs av kambrisk sandsten, går på flera ställen i dagen, mest markant i den s k Måkullsbacken. En större diabasgång genomkorsar området.

Naturtyper och markutnyttjande framgår av karta 2. I väster förekommer ännu betade fäladsmarker med en. De hydrologiska förhållandena och jordtäckets mäktighet är bestämmande för vegetationstypen. Utmärkande är också de skiftande zoner som uppträder i vegetationen. Väl nedbetad ljung, kruståtel, stagg, knägräs och rödven karaktäriserar denna inom flera områden. På några platser växer backsippa. I övergången mot fuktigare delar är fäladsmarken tuvig och av fukthedskaraktär. Här förekommer växter som borsttåg, granspira, stagg, krypvide och ängsvädd. Klockgentiana och kustgentiana har här en av de få förekomsterna i länet. Där frambrytande grundvatten förekommer kan vegetationen betecknas som kalkfuktäng med arter som bl a småvänderot, tätört, kärrsälting, darrgräs, slankstarr, ängsstarr och orkidéer som ängsnycklar och nattviol. Nordsluttningen är till övervägande del obetad fäladsmark, som domineras av kruståtel, ljung och blåbär. I vissa delar har gran planterats. Fäladsmarker förekommer även på sluttningarna i den sydöstra delen av området. Markvegetationen karaktäriseras här av riklig förekomst av ljung, blåbär, lingon, kråkbär och kruståtel. Trädskiktet utgörs främst av tall, björk, ek och bok. Längs bäcken, som rinner genom fäladsmarkerna och österut, är vegetationen mer fuktängsartad och ställvis förekommer högörtvegetation och kärrpartier med flaskstarr och sjöfräken. Rikligt med björk har vuxit upp i närheten av denna

Bäcken från fäladsmarkerna mynnar i den övre av fyra anlagda dammar, Boijsens dammar. I några har inplanterats röd näckros. Norr om dessa dammar ligger en naturlig vattensamling, Måkullsdammen, som dock har grävts ut 1951. Samtidigt anlades en munk för reglering av vattenståndet. Anläggandet av dammarna påbörjades 1939 och har sedan skett i olika etapper fram till 1964. Dammarna har rensats vid olika tillfällen, senast 1984. Inför denna rensning utarbetades en särskild arbetsplan (bilaga 3). I den sydvästligaste delen av reservatet finns en damm som mottar utpumpat vatten från det närbelägna stenbrottet. På fäladsmarkerna finns ytterligare några små naturliga vattensamlingar, vilka delvis är igenvuxna med vattenvegetation, bl a gäddnate, igelknopp, kråklöver, flaskstarr och agnsäv.

1989-06-19

11.1211-2988-87
1281-221

Den mellersta och sydöstra delen av området karaktäriseras på sluttningarna av planterad granskog med inslag av lövskog, främst bok och ek. På ett par platser inom området finns små bestånd med äldre tall och här och var påträffas enstaka vresbokar. Det granbestånd som fanns norr om Boijsens dammar avverkades vintern 1987/88. Ek och bok hade redan tidigare planterats fläckvis i det delvis stormskadade och luckiga beståndet.

Längs bäcken finns i sydost lövblandskogar med bl a ask, al, björk, hägg, bok och ek samt ett buskskikt med hassel.

Sydost om Boijsens dammar finns betesmarker av hagmarkskaraktär med ett trädskikt av bl a ek, björk, asp, rönn och sälg. Öppna betesmarker med glesa bestånd av rosbuskar, hagtorn och björnbär förekommer i reservatets sydöstra del, i öster samt norr om Måkullsbacken. Flera av betesmarkerna har tidigare brukats som åker. Vissa används fortfarande för vallodling.

De ännu betade fäladsmarkerna utgör rester av det äldre kulturlandskap, som under 1800-talet karaktäriserade stora delar av Romeleåsen. Områdets södra gräns utgörs av en kraftig stenvmur, som tillika är sockengränsen mellan Södra Sandby och Hardeberga. På fäladsmarkerna i väster har i början av 1900-talet förekommit stembrytning. En del rester av huggen sten finns fortfarande kvar.

Reservatet ligger i nära anslutning till motions- och friluftsanläggningen Skryllegården och inom ett område som är av riksintresse för naturvård och friluftsliv. I sydost gränsar området direkt till naturreservatet Gryteskog.

1.3 Kommunikationer

Området kan nås med motorfordon via vägen mellan Södra Sandby och Torna-Hällestad över Måryd eller via en enskild väg mellan Södra Sandby och Ryd. Till fots kan området nås via markerade leder från naturreservatet Gryteskog eller från Skryllegården.

1989-06-19

11.1211-2988-87
1281-221

1.4 Föreskrifter enligt länsstyrelsens beslut 1989-04-11 och 1989-06-19

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 uppföra helt ny byggnad eller annan anläggning
- 2 bedriva täktverksamhet i någon form
- 3 vidtaga åtgärder som förändrar områdets topografi och ytförhållanden eller landskapets allmänna karaktär såsom att spränga, borra, gräva, schakta eller utfylla
- 4 plantera eller så barrträd
- 5 plantera eller så lövträd
- 6 anordna upplag annat än tillfälligt för jord- eller skogsbrukets behov
- 7 borttaga eller skada stengärdesgård eller odlingsröse
- 8 omföra skogsmark, hagmark eller annan ängsmark till åker
- 9 använda gödselmedel inom de områden som på kartan till beslutet (bilaga 1) angivits med särskild skraffering
- 10 uppföra stängsel eller andra hägnader annat än för jordbrukets och skogsbrukets behov
- 11 anlägga tältplats, campingplats eller uppställningsplats för husvagnar eller liknande
- 12 anbringa tavla, plakat, skylt, affisch, inskrift eller därmed jämförlig anordning - informations- och reservatskyltar undantagna.

Utan länsstyrelsens tillstånd skall därutöver gälla förbud att

- 13 slutavverka skog
- 14 dra fram mark- eller luftledning
- 15 rensa dammar eller utföra dikesrensning med maskiner
- 16 använda kemiska bekämpningsmedel

Ovan nämnda bestämmelser skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med av länsstyrelsen fastställd skötselplan. De skall vidare ej utgöra hinder för åtgärder i samband med drift och underhåll av befintliga ledningar. I samband med utförande av arbetena skall samrådske med länsstyrelsen. Vid akuta reparationer kan dessa samrådske sedan arbetena inletts.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken är skyldig att tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen

- 1 utmärkning av, skyltning till och upplysning om reservatet
- 2 anordnande av parkeringsplatser, toalett, markerade vandringsleder, stängselgenomgångar, sopkärl och eldplatser enligt fastställd skötselplan
- 3 röjning, gallring, avverkning och föryngring i skogsmark så som närmare anges i fastställd skötselplan
- 4 skötsel av betesmarker innefattande betesdrift, röjning, gallring, uppsättande och underhåll av hägnader och vattningsanordningar enligt fastställd skötselplan.

Markägaren är vidare skyldig att hålla vägar tillgängliga och framkomliga till fots så som närmare anges i fastställd skötselplan.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 gräva, borra, mejsla, måla eller eljest skada block, levande eller döda träd, buskar och stubbar
- 2 skada dammanläggningar eller kasta sten i dammarna
- 3 avsiktligt störa djurlivet inklusive betande djur
- 4 fiska
- 5 rida annat än på anvisade vägar och områden

- 6 göra upp eld annat än på anvisade platser
- 7 tälta eller ställa upp husvagn, campingbil eller motsvarande
- 8 framföra motordrivet fordon annat än på anvisade vägar och parkeringsplatser
- 9 medföra ej kopplad hund
- 10 på ett störande sätt använda radio, bandspelare eller motsvarande
- 11 anbringa tavla, plakat, skylt, affisch, inskrift, snittsel eller därmed jämförlig anordning.

Föreskriften C 4 gäller ej markägaren eller dennes nyttjanderättshavare, C 5 gäller ej markägaren och dennes familj intill dess anvisade ridvägar iordningställt och markerats, C 8 gäller ej markägare och arrendator samt dessas familj eller anställda, ägare till fritidshus med tillfartsväg genom reservatet och deras gäster samt naturvårdsförvaltaren eller dennes entreprenör, C 9 gäller ej markägaren eller dennes nyttjanderättshavare vid jaktutövning. Föreskrifterna under C skall ej heller utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med fastställd skötselplan.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om
naturvårdsförvaltningen av reservatet

Naturvårdsförvaltare

Naturvårdsförvaltare skall vara Lunds kommun, som fortlöpande vid förvaltningen skall samråda med markägare, berörda myndigheter, länets skötselråd och naturvårdsentreprenören.

Skötselplan

- 1 Reservatets gränser skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och naturvårdsverkets anvisningar.
- 2 Markdisposition, skötsel och vård, kontroll av skötselåtgärdernas effekt samt anläggningar för allmänheten skall ske enligt detaljanvisningarna i skötselplanen, som skall fastställas av länsstyrelsen.
- 3 Naturvårdsförvaltningen skall finansieras enligt den ekonomiska plan som fogas till den fastställda skötselplanen.

2 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

2.1 Målsättning

Ändamålet med reservatet är att bevara och utnyttja naturgivna förutsättningar för rekreation och friluftsliv under enkla former i områden som är lämpade för detta och samtidigt bevara och vårda ett omväxlande landskap med hävdade trädbevuxna hagmarker, fäladsmarker eller andra öppna betesmarker, skogsparter, öppna vattensamlingar och dammar.

Vården av området skall inriktas på att återskapa och bevara gamla fäladsmarker eller hagmarker genom fortsatt betesdrift i kombination med röjningar samt att på sikt omföra granskog till lövskog med främst bok, ek och hassel, inom de områden som skall disponeras som skogsmark. Vattensamlingar, bäckar, kärr och fuktstråk skall hållas i god hävd och förhindras att växa igen. Dammanläggningarna skall bibehållas och underhållas. Stenmurar, särskilt sockengränsen i söder, skall underhållas i skälig omfattning.

2.2 Disposition av marken

Med ovan angivna mål skall reservatet disponeras enligt nedanstående indelning och ungefärliga arealfördelning:

Lövskog	40 ha
Fäladsmark	26 ha
Hagmark	19 ha
Annan öppen betesmark	16 ha
Naturliga vattensamlingar	1 ha
Dammanläggningar	2 ha
Vägar, stigar, p-platser	1 ha

Den planerade markdispositionen framgår av karta 3.

Inom skötselområde 20 finns en jakt- och fiskestuga, som utnyttjas av fastighetsägarna vid förvaltningen av fastigheten. Fastigheten är i övrigt obebyggd.

Från allmän naturvårdssynpunkt är stugans nuvarande lokalisering mindre lämplig. I samband med den eventuella om- och tillbyggnad, som markägarna planerat för att kunna vidmakthålla den infrastruktur som erfordras för vistelse på och skötsel av fastigheten, bör i första hand en omlokalisering av byggnaden ske. Från naturvårdssynpunkt bör en lokalisering i första hand ske i anslutning till annan befintlig bebyggelse.

1989-06-19

11.1211-2988-87

1281-221

2.3 Åtgärder av allmän karaktär

2.3.1 Skötsel av skog

Inom områden som disponerats som lövskog (karta 3) skall skogsbruket bedrivas så att det rörliga friluftslivet gynnas. Detta innebär regelbundet återkommande röjningar för att hålla en god framkomlighet under skogens föryngringsfas. Åtgärderna bör inriktas på att erhålla en varierad trädslagssammansättning av främst sydliga lövträd (ask, bok, ek, lind och lönn) där också möjligheterna till dimensionsutveckling bör beaktas.

En ojämn åldersstruktur i bestånden bör eftersträvas. Vresbogar skall alltid gynnas och bör inte avverkas. Detsamma gäller hålträd eller tänkbara hålträd såväl i skogsbestånd som längs kantzoner. Röjningsrester kvarlämnas eller tillvaratas, t ex genom flisning. Vägar och stigar skall dock hållas framkomliga.

Granskogen inom skötselområdena 22 och 23 skall avvecklas inom en 15-årsperiod med början 1990/91. Innan slutavverkningen genomförs bör övervägas om underplantering skall ske med löv. En särskild arbetsplan kan upprättas av markägaren om så anses befogat.

Granbestånden i skötselområdena 5, 27, 32 och 33 skötes genom normala gallringar, men bör ges en förkortad omloppstid.

Trädslagsbyte skall ske genom plantering och genom tillvaratagande av naturlig föryngring. Planteringar skall utföras skogsbruksmässigt, men maskinella markberedningsåtgärder bör utföras med försiktighet eller undvikas, särskilt i branta sluttningar.

Träd som växer upp i kraftledningsgator skall röjas. Röjningsresterna kan kvarlämnas på platsen.

Virkestransporter bör ske under perioder med tillräckligt frusen eller uttorkad mark för att undvika allvarliga körskador på mark och vegetation. Uppkommer ändå sådana skall skadorna repareras eller gottgöras.

2.3.2 Skötsel av betesmarker

Hävd av betesmarkerna skall ske genom årlig betesgång med nötkreatur, hästar och/eller får. Betningen skall vara av sådan omfattning att de för området karakteristiska natur- och vegetationstyperna bevaras, samtidigt som friluftslivets behov

av vistelseytor tillgodoses. Hävden av fäladsmarker och hagmarker skall förutom bete kompletteras med erforderliga röjningar. Övriga öppna betesmarker kan hävdas genom kompletterande slätter.

Betesperioden bör vara lång och det är angeläget att betningen kan pågå så länge som möjligt på hösten. Sker stödutfodring bör detta äga rum inom områden där spridning av gödselmedel är tillåten.

Områdets karaktär och behovet av en reglerad betesgång innebär att viss fållindelning bör tillämpas. Fållindelningen bör anpassas på lämpligaste sätt, så att såväl djurhållarens som naturvårdens önskemål kan tillgodoses. I sydöstra hörnet av skötselområde 24 finns en uppsamlingsfålla för djur.

Fälads- och hagmarkerna inom skötselområdena 8, 9, 35, 36, 37 och 38 kan betas intermittent, d v s periodvis och med avbrott under några år.

Omfattningen av erforderliga åtgärder bör bestämmas genom samråd i fält mellan länsstyrelsen, markägaren och naturvårdsförvaltaren.

2.3.3 Stängsel

Stängsel uppsättes där så erfordras. Stängselkonstruktionen bör genomgående göras kraftig. Lämplig stängseltyp, utformning, materialval m m, bestäms tillsammans med markägaren, djurhållaren och kommunen. Där kompletterande stängsel behövs längs befintliga stenmurar, skall detta placeras i eller så nära muren som möjligt.

Grindar och övergångar anordnas på lämpligaste sätt där så erfordras.

2.3.4 Gödsling

Gödsling av naturliga betesmarker påverkar vegetation, flora och fauna negativt från naturvårdssynpunkt. Spridning av gödselmedel får därför ske endast inom vissa områden. På karta 1 har markerats de områden där totalt förbud mot spridning av gödselmedel föreligger.

Inom de områden som markerats med tilläggsbeteckningen (N-) på kartan (karta 1) bör spridningen av gödselmedel, särskilt kväve, minimeras eller helt undvikas. Gödsling skall undvikas i en zon om 15-20 m runt öppna vattensamlingar.

2.3.5 Dikning, dikesrensning och dammunderhåll

Dikning eller dränering av skogsmark, fäladsmark eller hagmark får ej ske. Rensning av befintliga diken samt underhåll av dräneringar i anslutning till åker eller betesmark skall företas med försiktighet och med hänsyn till områdets naturvärden. Öppna diken får inte rörläggas.

De anlagda dammarna i skötselområde 16 (Boijsens dammar) restaurerades och rensades hösten 1984 i enlighet med en särskild plan (bilaga 3). Fördämningar och munkar sågs över och förbättrades. Behov av underhåll av dammanläggningarna, utöver erforderliga vegetationsvårdande åtgärder längs stränderna, föreligger för närvarande endast i begränsad omfattning. Förbättring eller anläggning av stenkistor i dammkanterna kan ske successivt. Erfordras förnyade rensningar skall en särskild arbetsplan upprättas.

En betydande del av vattentillförseln till Boijsens dammar sker genom utpumpning av vatten från det närbelägna stenbrottet till dammen inom skötselområde 6. Det är angeläget att denna vattentillförsel kan tryggas på lång sikt, såväl med avseende på kvantitet som kvalitet. Garantier för att så sker bör ingå i täkttillståndet för stenbrytningen. Frågan bör utredas ytterligare, och en plan för fortsatt vattentillförsel bör fogas till skötselplanen.

Rensning av dammar eller diken med maskiner får ske först efter länsstyrelsens tillstånd.

2.3.6 Stenmurar

Stengärdesgårdar inom reservatet restaureras och underhålls i förhållande till tillgängliga resurser. Den gamla sockengränsen mellan Södra Sandby och Hardeberga skall prioriteras. Övriga stenmurar som bör uppmärksammas har markerats på karta 4.

Åkersten har tippats i anslutning till flera stenmurar. Dessa stenhögar skall ej avlägsnas. Nyuppläggning av åkersten från åker eller vall inom reservatet kan ske i anslutning till befintliga stenhögar eller uppläggas i nya högar. Uppläggning av åkersten på befintliga stenmurar får dock inte ske.

Längs flera stenmurar förekommer buskar eller träd. Dessa kan bevaras i viss utsträckning, men får inte bli dominerande och uppfattas som en sluten trädridå. Hålträd för fåglar och bärande träd samt ek, bok eller björk bör i första hand lämnas

1989-06-19

11.1211-2988-87
1281-221

kvar vid åtgärder. Träd eller buskar som kan antas skada stenmurarna skall huggas bort. Trädridån som växer upp längs stenguren, som avgränsar skötselområde 13 i norr, bör gallras, för att bibehålla utsikten.

2.3.7 Tillsyn och uppföljning

Tillsyn av betesdjur och stängsel ankommer på djurhållaren, liksom enklare, löpande underhåll av stängsel.

Tillsyn av dammanläggningar ankommer på markägaren.

För kontroll av vegetationsslitage och hävdeffekt bör naturvårdsförvaltaren i samråd med länsstyrelsen utarbeta ett enkelt kontrollprogram som fogas till skötselplanen.

Markägarna och naturvårdsförvaltaren skall minst en gång årligen gå igenom de åtgärder som erfordras för det löpande underhållet av reservatet.

2.4 Detaljbeskrivning och detaljåtgärder

Reservatet har indelats i skötselområden (karta 4).

Skötselområde 1 (3,6 ha)

Beskrivning: F d åker som nyttjas som betesmark. Området avdelas av en mellanliggande stenmur, som delvis är raserad och bevuxen med spridda träd.

Mål: Tills vidare öppen betesmark med mellanliggande stenmur. Alternativt mål är lövskogsområde.

Åtgärder: Tills vidare årligt bete. Kortvarig uppodling för förbättring av betet kan ske om behov för detta anses föreligga.

Skötselområde 2 (1,5 ha)

Beskrivning: Omkring 1950-51 uppodlades fäladsmarken ett år. Senare odling har ej skett, utan området har nyttjats som betesmark. Spridda rosbuskar förekommer.

Mål: Öppen betesmark med spridda buskar eller träd.

Åtgärder: Årligt bete.

1989-06-19

11.1211-2988-87
1281-221

Skötselområde 3 (10 ha)

Beskrivning: Betad fäladsmark med enbuskar, nyponrosor, björnbärssnår och något enstaka träd. I området finns öppna vattensamlingar och bäckfåra. Inom fuktigare markavsnitt är vegetationen tuvig. Berggrunden är blottad på några platser. Spår av tidigare stentäkt. Stenmurar indelar området i olika avdelningar.

Mål: Betad fäladsmark utan stort inslag av träd.

Åtgärder: Årligt bete samt återkommande röjningar av träd och buskar.

Skötselområde 4 (0,5 ha)

Beskrivning: Litet kärr med omgivande fuktäng. Tillflöde av vatten från närliggande stenbrott. Vegetationen är artrik och av kalkfuktängskaraktär. Endast ytterkanterna betas. I kärret ett litet bestånd med sjösäv, smalkaveldun och vattenklöver. I övrigt dominans av flaskstarr i de centrala delarna.

Mål: Öppet kärr där kalkfuktängsarterna gynnas genom bete och eventuellt slåtter.

Åtgärder: Årligt bete, eventuellt slåtter av de centrala delarna. Vattentillförseln måste tryggas.

Skötselområde 5 (3 ha)

Beskrivning: Ca 25-30-årig granplantering med inblandning av björk på gammal fäladsmark. Partier med restvegetation finns ännu. Ett litet område är bevuxet med tall. I fuktigare partier främst björk och al. Bäckflödet från dammen i skötselområde 6 ger upphov till delvis kärrartad vegetation.

Mål: Extensivt betad, trädbevuxen fäladsmark. Tallbeståndet bevaras. Vresbokar gynnas.

Åtgärder: Granskogen avvecklas succesivt genom gallringsuttag under den närmaste 20 årsperioden. Vid gallringar bör lövträd sparas. Bete införes i samband med första gallringen. Tallbeståndet gynnas. Röjning runt vresbokar genomföres snarast.

1989-06-19

11.1211-2988-87
1281-221

Skötselområde 6 (0,3 ha)

Beskrivning: Liten damm för uppsamling av överskottsvatten från det närbelägna stenbrottet.
Mål: Dammen bevaras för att trygga vattentillförseln till område 4 och nedströms liggande dammar.
Åtgärder: Dammvallen med munk ses över snarast. Träd- och buskvegetation runt kanterna röjes.

Skötselområde 7 (1,8 ha)

Beskrivning: 35-40 årig granplantering på gammal fäladsmark. I den södra delen växer flera vresbocar, hårt trängda av granarna.
Mål: Betad, trädbevuxen fäladsmark.
Åtgärder: Vresbocar röjes fram snarast. Granskogen avverkas efter full omloppstid. Gallring kan ske innan slutavverkning. Naturlig lövföryngring gynnas vid gallring. Efter slutavverkning hyggesrensas området och bete införes. Hyggesrester kan brännas på platsen.

Skötselområde 8 (2 ha)

Beskrivning: Obetad fäladsmark, som planterats med gran omkring 1960. Planteringen svårt kaninskadad, varför endast spridda granar samt bok, björk och tall förekommer. Enbuskskiktet är tämligen tätt. Inslag av björnbär och nypon. Längs stenmuren i söder finns ett 10-tal vresbocar och vanlig bok som är flerstammig samt ca 25-åriga granar. Vegetationen domineras av ljung, lingon, blåbär, kråkbär och kruståtel.
Mål: Fäladsmark med spridda barr- och lövträd i ett inte alltför tätt enbuskbestånd.
Åtgärder: Granarna längs stenmuren avverkas snarast för att inte skada bokträden. Intermittent bete samt regelbunden röjning för att bevara karaktären.

Skötselområde 9 (0,9 ha)

Beskrivning: Fäladsmark som ursprungligen planterats med gran omkring 1960, men som genom kaninskador skadats svårt och flera gånger hjälpplanterats. Nuvarande granbestånd är ca 20 år.
Mål: Fäladsmark med spridda barr- och lövträd och med samma karaktär som område 8, vilket bör uppnås inom 10-15 år.

1989-06-19

11.1211-2988-87
1281-221

Atgärder: Granen gallras snarast för att ge dimensionstillväxt och ökad framkomlighet, därefter successivt uttag av gran för att förhindra ett helt slutet bestånd. Intermittent bete samt röjning och gallring vid behov.

Skötselområde 10 (1,7 ha)

Beskrivning: Betad fäladsmark som i norr närmast bäcken vuxit igen med björk. I den västra delen ett litet granbestånd med äldre, betesskadade träd. Förhållandevis tätt enbestånd.

Mål: Öppen fäladsmark utan trädvegetation och med måttligt inslag av enbuskar.

Atgärder: Omedelbar avverkning av all björk och gran samt gallring och röjning i enbeståndet. Röjningsrester kan brännas på lämplig plats inom området i närheten av bäcken, alternativt flisas. Arligt bete. Eventuellt erfordras tillfälligt ökat betetryck i området under restaureringsfasen.

Skötselområde 11 (0,5 ha)

Beskrivning: F d granskog där granföryngringen misslyckats. Hyggesvegetation med uppväxande björk, ek, rönn, fläder och hallon. Området betas extensivt.

Mål: Betad hagmark med solitärer av t ex ek, björk, rönn och bok.

Atgärder: Arligt bete. Röjning för att successivt tillskapa en hagmark med högst 30% krontäckning.

Skötselområde 12 (0,2 ha)

Beskrivning: Dunge med alm, ask, bok och lönn. Rester av husgrund. Området betas.

Mål: Lövdunge med bevarade husgrunder.

Atgärder: Arligt bete. Eventuell röjning av uppväxande buskar och träd i husgrunden.

Skötselområde 13 (5,7 ha)

Beskrivning: Gammal åkermark som nu betas. En vallskörd tas inom vissa delar innan bete påbörjas. Ett västligt och ett östligt skifte avgränsas av en träd- och buskridå med ek, bok, alm, asp och fågelbär. I områdets mellersta parti en del uppslag av nyponbuskar och björnbär. Längs stenmuren i norr en tät trädridå med bl a alm, bok, ek, hägg och tidigare hamlade pilar.

- Mål: Öppen betesmark med olika skiften avgränsade av träd- och buskridåer. Utsikten mot norr skall bevaras. I den nordvästra delen kan en ny parkeringsplats komma att tillskapas.
- Åtgärder: Trädridåerna längs stenvallen i norr gallras kraftigt för att inte förta utsikten över Vombsänkan. Tidigare hamlade pilar hamlas ungefär vart sjunde år. Vallskörd med efterföljande bete, alternativt enbart årligt bete. Vid behov röjning längs stenvallar av uppväxande träd och buskar.

Skötselområde 14 (3 ha)

- Beskrivning: Måkullsbacken. Fäladsmark med enbuskar. På nordostsluttningen mer hagmarkskaraktär med gran, sälg och alm. I buskskiktet hagtorn, hassel, fläder, slån och nypon. På höjdens södra sida finns backsippor och torrängsvegetation. Utmed nordostsluttningen löper ett stengärde med kraftiga slånbuskage samt björnbär, hassel, rönn och fläder. Området betas. Vissa röjningsåtgärder genomförda 1983-84.
- Mål: Betad fäladsmark med spridda enbuskar och träd eller trädgrupper. I nordostsluttningen bör hagmarkskaraktär eftersträvas.
- Åtgärder: Årligt bete. Utglesning av enbeståndet, varvid i första hand döda eller döende enar avverkas. Olika typer av enar eller engrupper skall bevaras för att skapa variation i landskapet. Röjning av uppväxande sly samt utglesning av täta lövbuskage. Föryngring av enbeståndet skall eftersträvas. Riskerna med erosion i nordsluttningen och längs vägen måste beaktas vid åtgärder och utnyttjande.

Skötselområde 15 (0,3 ha)

- Beskrivning: 40-årig sådd ekskog med enstaka äldre bokar. Ekollon från Linnebjär användes vid sådden. Mindre buskpartier med slån, en och björnbär. Området betas.
- Mål: Betad ekskog.
- Åtgärder: Årligt bete. Gallring för att gynna dimensionsutvecklingen hos ek.

Skötselområde 16 (2,5 ha)

- Beskrivning: Dammområde med fyra anlagda dammar och tillhörande bäckflöde samt kringliggande fastmarksområden. Dammarna restaurerades hösten 1984.
- Mål: Bevarat dammsystem med omkringliggande attraktivt vegetationslandskap.
- Åtgärder: Normalt underhåll av fördämningar och bäcklopp. Røjning och gallring i omkringliggande träd- och buskbestånd för att tillskapa ett attraktivt vistselandskap. Uppkommande vresbokar gynnas. Utsatta strandpartier kan förstärkas med sten. Rensning av dammar utförs först efter det att särskild plan upprättats.

Skötselområde 17 (2,4 ha)

- Beskrivning: Bok och ek som planterats under skärm av gran. Det 50-åriga granbeståndet slutavverkades 1987/88.
- Mål: Bokskog med inslag av andra ädellövträd. På sikt kan skogen betas.
- Åtgärder: Kompletterande plantering av bok, ek och lind. Erforderliga røjningar för att utveckla plantskogen.

Skötselområde 18 (1 ha)

- Beskrivning: Naturlig damm (Måkullsdammen) med tillhörande fuktlövskog i den nordvästra delen. Dammen har tidigare rensats och i den södra delen har anlagts en ö. I den norra strandkanten hög skog av björk. Den östra och södra stranden är öppen och ängsartad. Längs den sydvästra kanten har bok planterats på ett stormfälle. Fuktlövskogen utgörs främst av björk och sälg.
- Mål: Viltvatten med större vegetationsfri vattenyta i anslutning till den anlagda ön. Södra och östra stranden bevaras öppna. Fuktlövskogen i den nordvästra delen får utvecklas fritt.
- Åtgärder: Røjning av uppväxande sly runt dammen. Vegetationsrensning av vattenområdet i anslutning till ön. Vid mera omfattande restaureringsarbeten skall en särskild plan upprättas. I fuktlövskogen vidtages inga åtgärder.

1989-06-19

11.1211-2988-87

1281-221

Skötselområde 19 (0,6 ha)

Beskrivning: Ca 50-årigt granbestånd, som stormskadats i norra delen, men som slutavverkats 1987/88. Området har i olika omgångar planterats med bok.

Mål: Ädellövskog med huvudsakligen bok och ek.

Åtgärder: Kompletterande plantering av bok och ek. Erforderliga röjningar för utveckling av plantskogen.

Skötselområde 20 (0,4 ha)

Beskrivning: Område med blandad vegetationskaraktär. Kring bäcken i väster enbestånd. I övrigt ett glest bestånd av björk, bok och ek. Runt jakt- och fiskestugan finns vresbokar.

Mål: Bibehållen hagmarkskaraktär men inget bete. Stugan skall avlägsnas senast under 1992.

Åtgärder: Gallring av enbuskaget. Vresbokarna gynnas vid röjning, som anpassas så att karaktären av hagmark bevaras.

Skötselområde 21 (2,3 ha)

Beskrivning: Stormfälle 1981 och 1982 efter 45-årig granskog. Bok och ek har planterats i olika omgångar 1982 och 1983 med inslag av lind och lönn. I östra delen några vresbokar. I nordvästra hörnet en avenbok.

Mål: Ädellövskog med främst ek och bok. Vresbok gynnas.

Åtgärder: Framkomligheten under ungskogsstadiet underlättas genom röjningar. Äldre solitära vresbokar och nytillkommande ungplantor gynnas, liksom avenboken.

Skötselområde 22 (11 ha)

Beskrivning: 50-årig granskog, som är väl gallrad och strövvänlig. Mindre grupper och korridorer med lövträd, främst björk. Närmast vägen en zon med björk. Lövträd har gynnats vid gallringen, bl a vresbokar. I områdets centrala norra del finns en ungplanta av avenbok. I områdets östra del växer en tibast.

Mål: Ädellövskog med buskskikt av främst hassel.

Åtgärder: Granskogen slutavverkas inom en 15-årsperiod. Plantering av bok, ek eller andra ädellövträd. Vresbok, avenboken och tibast skall gynnas vid åtgärder.

Skötselområde 23 (9 ha)

- Beskrivning: Likartat område 22, men med lägre bonitet. Berget går på flera ställen i dagen.
- Mål: Ådellövskog med eventuellt inslag av tall alternativt tallskog. Längs stenmuren i söder tillskapas en öppen fäladskorridor med en bredd av ca 15 m.
- Åtgärder: Granen slutavverkas inom en 15-årsperiod. Plantering av lämpligt trädslag. Fäladskorridoren röjes eller betas om så är möjligt.

Skötselområde 24 (4 ha)

- Beskrivning: Betad hagmark med inslag av öppna partier. Trädskiktet är glest och domineras av björk med inslag av ek, asp och sälg. Spridda enbuskar samt ett par täta buskage av slån och nypon. Delvis rikligt med björnbär.
- Mål: Betad hagmark med glest trädskikt dominerat av ek.
- Åtgärder: Arligt bete. Røjning och gallring i träd- och buskskikt. Røjning av björnbär för att öka tillgängligheten för betesdjuren genom att tillskapa gångar och småtor. Kvarvarande enar befrias från kvävande vegetation. Stenmuren mot vägen frihugges.

Skötselområde 25 (7 ha)

- Beskrivning: Öppen betesmark med rik gräsväxt. Längs stenmurar träd och buskar, främst al, björk, ek och rönn. I den mellersta delen ligger en grund göl med kärrvegetation.
- Mål: Öppen betesmark.
- Åtgärder: Arligt bete. Gölen med kärrvegetation förhindras att växa igen genom erforderliga røjningar av buskar.

Skötselområde 26 (1,3 ha)

- Beskrivning: Lövskog av björk, ek, al, ask och hägg. Välutvecklat buskskikt med hassel. Hög markfuktighet.
- Mål: Lövblandskog med kvalitetsproduktion av ask och ek.
- Åtgärder: Gallring för att bevara artspektrat. Försiktighet måste iakttas vid drivning av virke.

Skötselområde 27 (1,5 ha)

Beskrivning: 30-årig granplantering med inblandning av lövträd, främst björk. Delvis fuktigt.

Mål: Lövskog med fri utveckling men med inslag av idegran.

Åtgärder: Granen avvecklas successivt och ersätts med idegran och lind genom plantering. Spontan lövförnygring utnyttjas i övrigt. Erfordras hjälpplantering skall detta ske med ask, ek och lind.

Skötselområde 28 (3,9 ha)

Beskrivning: 50-årig askdominerad lövblandskog med bok, hägg, björk och ek. Delvis hög markfuktighet.

Mål: Lövblandskog med kvalitetsproduktion av ask och ek.

Åtgärder: Gallring för att bevara artspektrat. Försiktighet måste iakttas vid drivning av virke.

Skötselområde 29 (1,9 ha)

Beskrivning: Den norra delen utgörs av ca 45-årig ekskog. Den södra delen är en blandlövskog med björk, ek och enstaka bokar. Buskskiktet är i denna del välutvecklat. Kraftledningsgata.

Mål: Norra delen utvecklas som ekskog och den södra som en blandlövskog med välutvecklat buskskikt.

Åtgärder: Røjning och gallring.

Skötselområde 30 (0,7 ha)

Beskrivning: Tämligen gles, betad skog med äldre bok, björk, al och några granar. Glest buskskikt. Hög markfuktighet.

Mål: Gles betad skog.

Åtgärder: Arligt bete. Vid gallring bör främst äldre träd sparas där så är möjligt.

Skötselområde 31 (1,3 ha)

Beskrivning: 40-årig björkskog på sand. I den sydöstra delen en bäck med ställvis tät buskvegetation av främst hassel. Björnbärssnår.

Mål: Björkskog.

Åtgärder: Røjning och gallring. Vissa partier med björnbär kan eventuellt röjas för att öka framkomligheten.

1989-06-19

11.1211-2988-87
1281-221Skötselområde 32 (4,7 ha)

- Beskrivning: 40-årig strövvänlig granskog, som är något stormskadad i den nordvästra delen. Delvis hög markfuktighet genom rörligt grundvatten.
- Mål: Lövskog med välutvecklat buskskikt av främst hassel.
- Åtgärder: Granen slutavverkas inom en 20-årsperiod. Spontan lövföryngring bör om möjligt tillvaratas. Hjälpplantering kan ske med ek och bok.

Skötselområde 33 (0,3 ha)

- Beskrivning: Svagt utvecklad, 40-årig granskog med inslag av fäladsmark. Berget går i dagen på flera ställen.
- Mål: Öppen fäladsmark med spridda träd.
- Åtgärder: Granen slutavverkas inom en 20-årsperiod. Öppna gläntor bevaras genom röjningar. Eventuellt kan en del tall planteras i lägen där utsikten inte kommer att påverkas.

Skötselområde 34 (4,9 ha)

- Beskrivning: I norr öppen betesmark med träd och buskar längs stengärden. I söder en komplex hagmark som endast delvis är betad. De våtaste partierna betas ej. På torra partier finns ljunghedsfragment. Utbreda björnbärssnår. Flera vidkroniga träd förekommer i den södra delen. Längst i söder rinner en bäck, som sommartid ofta torkar ut.
- Mål: Betesmark med delvis hagmarkskaraktär där de vidkroniga träden bevaras. Ett vattenhål kan tas upp i de blötaste partierna.
- Åtgärder: Arligt bete. Betesarealen utvidgas i den södra delen och endast de allra blötaste delarna undantags. Röjning och gallring. Röjning av björnbär för att minska dess utbredning.

Skötselområde 35 (1,5 ha)

- Beskrivning: Gles skog av främst tall samt gran, björk och ek, både yngre och äldre. Gammal fäladsmark.
- Mål: Trädbevuxen fäladsmark.
- Åtgärder: Gallring i trädskiktet så att hagmarkskaraktär åstadkommes. Intermittent bete. Två sykomorlönnar avverkas, liksom uppslag av sykomor inom angränsande skötselområden.

1989-06-19

11.1211-2988-87
1281-221

Skötselområde 36 (3,2 ha)

Beskrivning: Kraftigt igenvuxen fäladsmark som domineras av en samt spridda träd av björk, gran och tall. I sydvästra hörnet ett stort bestånd med aspsly.
Mål: Fäladsmark med endast enstaka träd och ett måttligt enbestånd.
Åtgärder: Røjning av enbuskar. Sly och merparten av träden avverkas. Intermittent bete.

Skötselområde 37 (0,5 ha)

Beskrivning: Hagmark med glest trädskikt av bl a björk, ek, tall, som betas.
Mål: Hagmark med ett glest trädskikt.
Åtgärder: Intermittent bete. Gallring och røjning.

Skötselområde 38 (4 ha)

Beskrivning: Fäladsmark som betats. Trädskiktet utgörs av tall, björk, ek, bok och enstaka granar. Buskskiktet utgörs främst av en. Markvegetationen är risdominerad med ljung, lingon, blåbär och kråkbär. I sydvästra delen finns en ca 15-årig granplantering.
Mål: Fäladsmark med ett glest träd- och buskskikt.
Åtgärder: Intermittent bete kombinerat med røjning av sly. Granbeståndet avvecklas.

3 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV ANLÄGGNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

3.1 Motiv och syfte

Måryd ligger inom ett område som utpekats som riksobjekt för friluftsliv. Det ligger i nära anslutning till Skryllegården. Det är vidare ett närrekreationsområde av såväl lokal som regional betydelse både sommar och vinter. Området är ett omtyckt utflyktsmål för skolklasser, pensionärer m fl. Vinter-tid utnyttjas Måkullsbacken som skid- och tefatsbacke och Boijsens dammar för skridskoåkning.

Syftet med anläggningar för rekreation och friluftsliv är att förbättra tillgängligheten och underlätta utnyttjandet av området under enkla former, såsom fritt strövande i fäladsmarker, hagmarker och skogsområden eller vandring längs markerade leder. Tillgängligheten förbättras genom anläggning av parkeringsplatser och stängselgenomgångar samt för friluftslivet anpassade röjningar i skogsområden och fäladsmarker.

3.2 Parkeringsplatser

Strax utanför reservatets nordöstra del, norr om Måkullsbacken, finns en parkeringsplats för ca 15 bilar, vilken iordningställdes av markägarna till fastigheten Sandby 9:3. Parkeringsmöjligheter finns också i anslutning till det närliggande naturreservatet Gryteskog samt vid Skryllegården. Med hänsyn till områdets höga besöksfrekvens är antalet parkeringsplatser otillräckligt. Den nuvarande p-platsen i anslutning till Måkullsbacken medför olägenheter för närboende och tidvis även för den lokala trafiken.

Ny parkeringsplats för 4-5 personbilar anlägges i anslutning till fäladsmarken inom skötselområde 3. Som ersättning för p-platsen vid Måkullsbacken lokaliseras en ny och utvidgad parkeringsplats i det nordvästra hörnet av skötselområde 13. Parkeringskapaciteten bör uppgå till ca 60 personbilar och minst en buss. För anläggning av denna erfordras att ny tillfartsväg byggs på lämpligt sätt. Markägaren till fastigheterna Ryd 1:8 och 1:11, domkyrkan, har medgivit att åkermark får tas i anspråk för anläggning av ny tillfartsväg. Parkeringsmöjligheterna vid naturreservatet Gryteskog bör även ses över.

P-platsernas föreslagna läge framgår av karta 5.

1989-06-19

11.1211-2988-87
1281-221

3.3 Stigar, leder och stängselgenomgångar

Området är väl försett med vägar och stigar och särskild markering av dessa i terrängen erfordras för närvarande ej. Viss skyltning med upplysning om lämplig vandringsväg och avstånd till bl a Gryteskog och Skryllegården bör ske.

Ny gångstig anlägges från den nya parkeringsplatsen och dras längs reservatsgränsen i skötselområde 13, 17, 18 och 19 för anslutning till befintlig väg i södra delen av skötselområde 18. Ytlagret skall göras barnvagnsvänligt. Befintlig väg från skötselområde 18 till dammarna i område 16 förses likaledes med barnvagnsvänligt ytlager.

Stängselgenomgångar för vandrare finns på flera ställen. På några platser bör anordnas genomgångar för barnvagnar och skidåkare. Belägenheten av dessa genomgångar skall markeras på informationskarta över reservatet.

Stängselgenomgångar framgår av karta 5.

3.4 Toalett och renhållning

Toalett erfordras i anslutning till områdets huvudparkeringsplats. Den bör kombineras med sopkärl. I anslutning till Boijsens dammar bör finnas ett sopkärl. Tömning av toalett och sopkärl samt övrig renhållning ombesörjes av kommunen.

Den vinterväghållning som erfordras till parkeringsplatsen samt för tömning av sopkärl och toalett ankommer på naturvårdsförvaltaren.

3.5 Eldplatser

Eldplatser finns på flera ställen, bl a vid Boijsens dammar och på fäladsmarkerna i väster. För att undvika eldning på olämpliga platser anlägges särskilda eldplatser. Endast dessa får utnyttjas. Eldplatserna utformas av naturmaterial och på sådant sätt att risk för vådeld inte uppkommer i den omgivande vegetationen. Vid Boijsens dammar bör eldplatserna förses med stockar att sitta på.

Anlagda eldplatser inom reservatet framgår av karta 5.

3.6 Information

Information om reservatet och dess naturvärden, föreskrifter för allmänheten m m, uppsättes vid parkeringsplatserna. Information om reservatet och hur man kommer dit bör även ges vid naturreservatet Gryteskog samt vid Skryllegården. Lämplig placering av informationsskyltar har markerats på karta 5.

1989-06-19

11.1211-2988-87
1281-221

4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Ekonomisk utredning för perioden t o m budgetåret 1993/94 skall utföras och fogas till skötselplanen (bilaga 1) och därefter förnyas vart 5:e år.

Den ekonomiska ansvarsfördelningen innebär att åtgärder som krävs för att tillgodose det rörliga friluftslivets behov, t ex anläggning av ny tillfartsväg, parkeringsplats och gångstig, drift och underhåll av leder, stigar, stängselgenomgångar, eldplatser, renhållning samt vinterväghållning bekostas av kommunen. Nödvändiga nyinvesteringar i betesstängsel bekostas av staten, medan markägaren/nyttjanderättshavaren står för löpande underhållskostnader.

Normala skogsbruksåtgärder, t ex gallring och slutavverkning bekostas av markägaren. Gagnvirke som utfaller vid röjning och gallring, som utförts av naturvårdsförvaltaren, tillfaller markägaren, som dock skall erlägga normal huggningskostnad.

För plantering, röjning, gallring och övriga åtgärder inom fastigheterna har ett särskilt avtal upprättats mellan markägarna och staten.

För underhåll av enskilda vägar inom reservatet svarar i princip markägaren.

5 KARTOR

1. Reservatets avgränsning samt särskilda restriktioner.
2. Naturtypernas utbredning och markutnyttjande 1987.
3. Planerad markdisposition.
4. Skötselområden.
5. Friluftsanordningar m m.

BILAGOR

1. Ekonomisk utredning.
2. Förteckning över markägare.
3. Plan för rensning av Boijsens dammar 1984-06-21.

KARTA 1

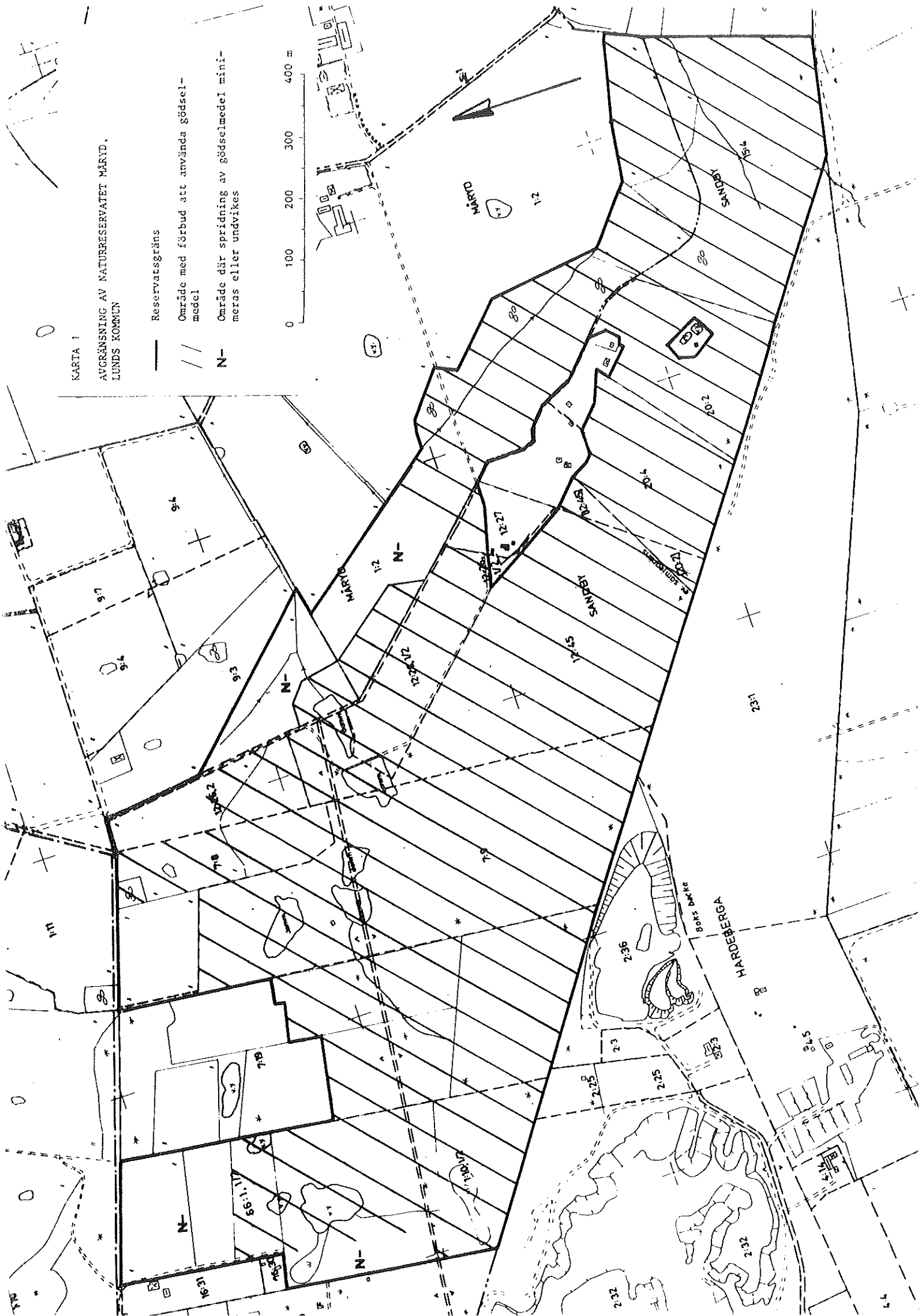
AVGRÄNSNING AV NATURRESERVATET MÅRVD,
LUNDS KOMMUN

— Reservatsgräns

// Område med förbud att använda gödsel-
medel

N- Område där spridning av gödselmedel mini-
meras eller undvikas

0 100 200 300 400 m

FRAMTIDA MARKANVÄNDNING

FRAMTIDA MARKANVÄNDNING

Lövsko?

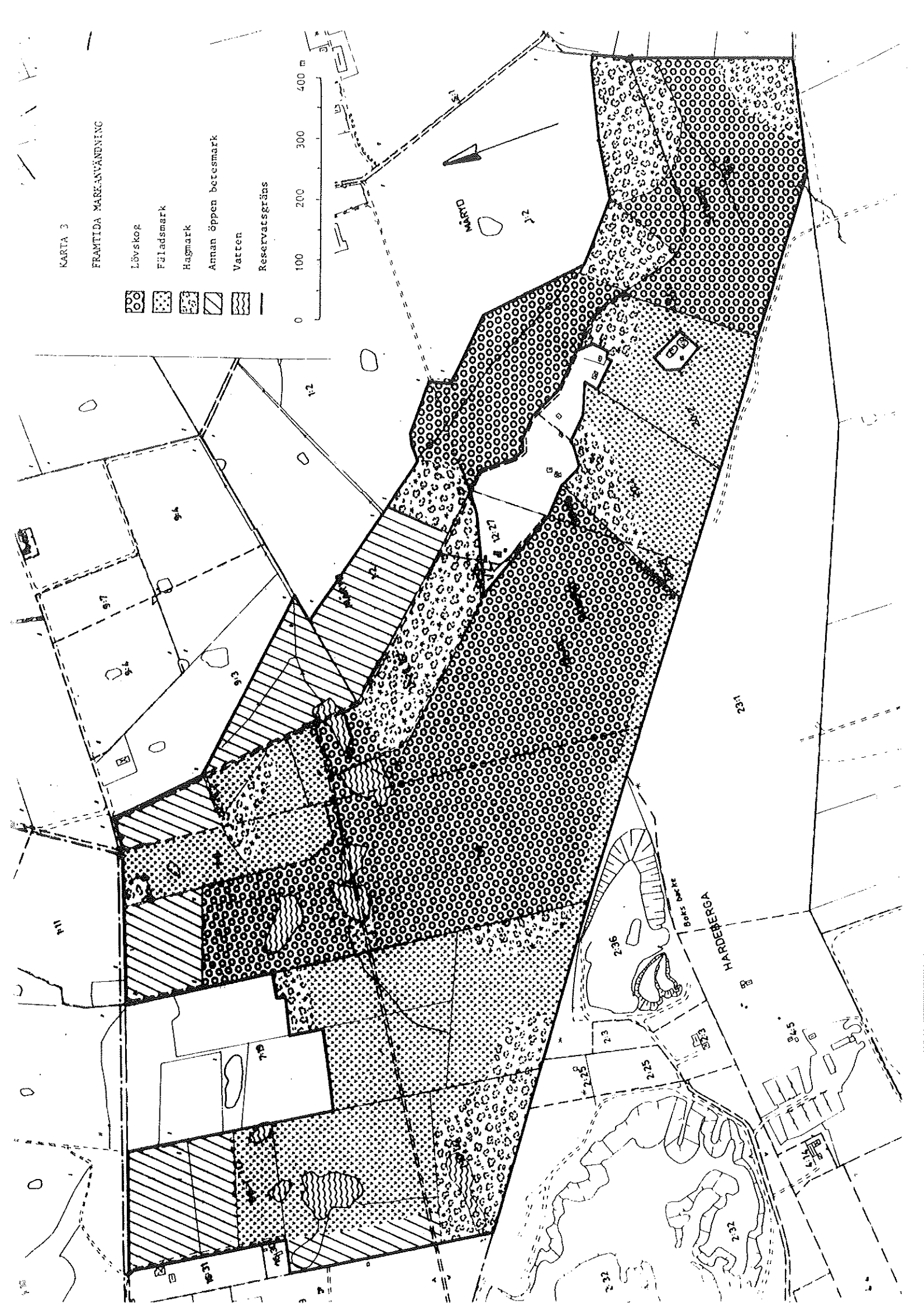
Fäladsmark

Hagmark

Annan öppen betesmark

Watten

Reservatsgräns

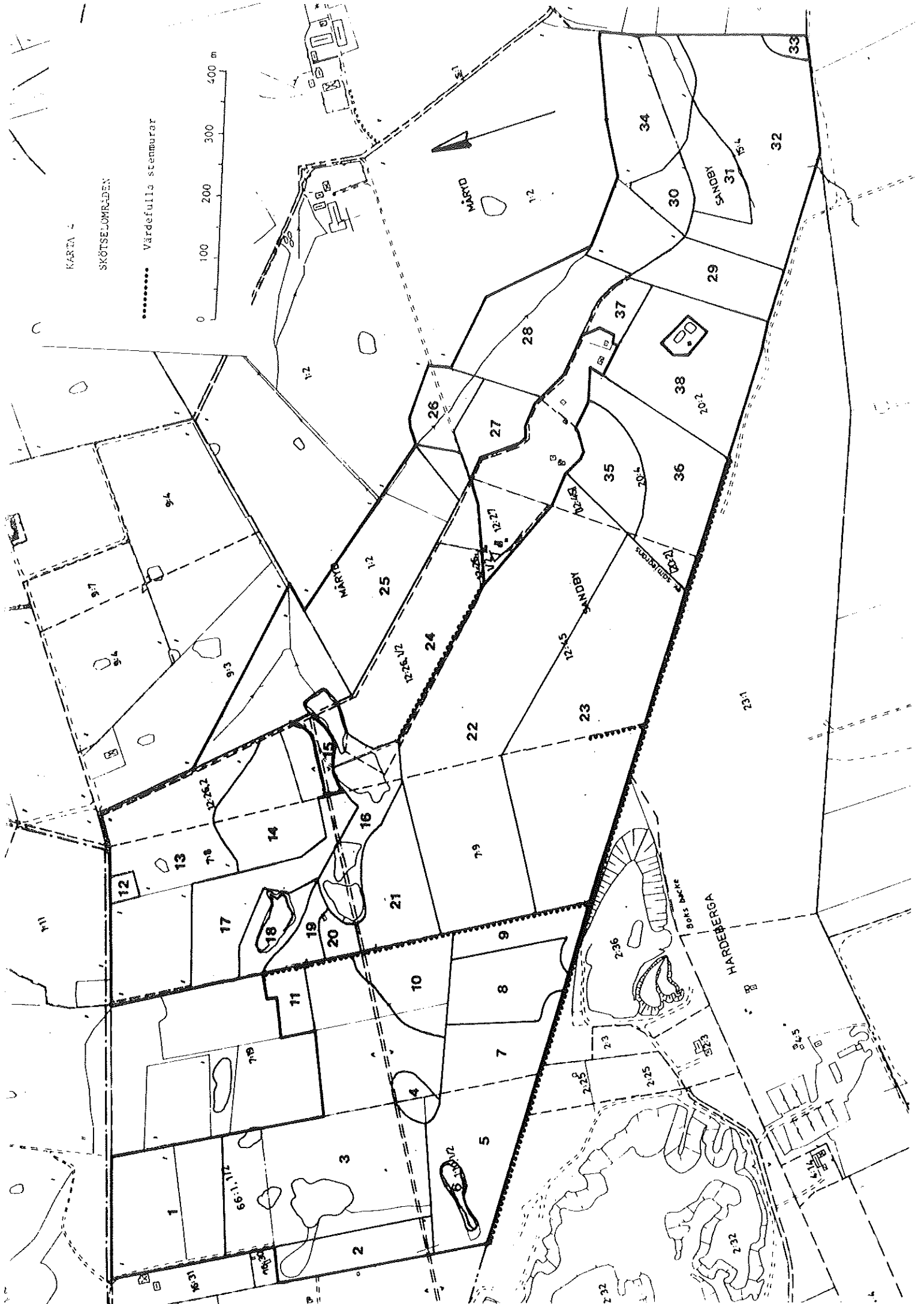

KARTA 4

SKÖTSELOMRÅDEN

..... Värdefulla stenmurar

0 100 200 300 400 m

Ekonomisk utredning för naturreservatet Måryd under perioden 1990 -1994

Skötsel område	Åtgärd	Bete	Underhåll					Investeringar			Anmärkning
			1990	1991	1992	1993	1994	Kostnad	År		
1	Röjning Gallring, röjning	nöt									
2		nöt/får/häst		15 dv							
3			45 dv								
4											
5											
6	Röjning, huggning*		7 dv								
7	Röjning, gallring		30 dv								
8	Gallring, röjning	får	22 dv								
9	Gallring	får	22 dv								
10	Slutavverkning, gallring	får		22 dv							
11	Röjning	nöt		4 dv							
12		nöt			22 dv						
13	Gallring, röjning, hamling	nöt									
14	Röjning	nöt	7 dv								
15	Gallring	nöt			6 dv						
16	Röjning		15 dv								
17	Gräsrojning		45 dv	45 dv	45 dv						
18	hjälpplantering		7 dv								
19	Röjning		10 dv	3 dv							
20	Gräsrojning		10 dv	10 dv	10 dv						
	hjälpplantering		7 dv								
	Röjning										

Ekonomisk utredning för naturreservatet Måryd under perioden 1990 -1994

Skötsel område	Åtgärd	Bete	Undertall					Investeringar			Anmärkning
			1990	1991	1992	1993	1994	Kostnad	Å r		
21	Röjning alt gallring			37 dv	22 dv	18 dv	37 dv			Förutsatts att ett område om ca 1 ha slutavverkas vintern 90 - 91.	
22	Plantering, gräsröjning gräsröjning ev hjälp- plantering						18 dv				
23		nöt				45 dv					
24	Röjning, gallring	nöt		45 dv							
25		nöt									
26				30 dv		18 dv				Ev stamkvistning av ek.	
27	Gallring				15 dv	15 dv				Ev stamkvistning av ek.	
28	Gallring										
29	Gallring										
30	Gallring	nöt									
31	Gallring		20 dv				10 dv				
32	Gallring östra delen plantering kalyta gräsröjning ev hjälp- plantering			45 dv	30 dv	22 dv	22 dv			Areal ca 1,5 ha.	
33	Gallring		5 dv	15 dv	22 dv						
34	Gallring, röjning	nöt									
35	Gallring	ev får									
36	Gallring, röjning	ev får			60 dv		5 dv			Under förutsättning av mark- ägarens medgivande.	
37	Gallring	ev får				45 dv					
38	Slutavverkning gran	ev får									
			242 dv	271 dv	232 dv	163 dv	141 dv				

Årliga underhållskostnader tillkommer för sophämtning och tillsyn samt översyn av genomgångar och eldstäder. Investeringskostnader tillkommer för ny tillfartsväg, parkeringsplats, ny stig samt toalettbyggnad.

Antalet redovisade dagsverken är beräknade på OSA-anställda.

Åtgärder inom skötselområde 22 förutsätter att avverkningen göres maskinellt. Vid motormanuellavverkning åtgår ca 40 dv.

1984-06-21

Kommunekolog Nils Englesson, GH

Bilaga 3 till
skötselplanen11.1211-2988-87
1281-221Restaureringsplan för Boijsens dammar i Måryd

Planen är uppgjord i anslutning till ett förslag till skötselplan för Måryds naturvårdsområde, som framtogs av parkförvaltningen i Lund 1984-06-21. Den omfattar restaureringsarbetet för Boijsens dammar, i skötselplanen betecknade som skötselområde 1, 2, 3, 4 och 5.

GENOMFÖRANDE

Arbetsmoment

A. Förarbeten. - För att förbereda arbetena skall följande åtgärder vidtagas:

- 1 Utfiskning av fisk och kräftor
- 2 bortröjning av träd och buskar där massor skall deponeras och där grävmaskiner och transportfordon skall framföras; ev förstärkning av vägar
- 3 genom stängselanordningar göres damm 5 tillgänglig för betesdjurens vattenförsörjning under arbetstiden
- 4 sedimentationsdamm grävs nedströms damm 4 (dim ca 3 x 3 x 2 m) att fungera under arbetstiden för att sedimentera sand och slam;
- 5 tillfälliga hägnader anordnas kring dammen för att hålla djuren borta under tiden arbeten pågår
- 6 vattennivån sänks med 0,5 m i damm 1 - 3,
- 7 damm 4 töms på vatten.

B. Rensningsarbetet. - Arbetet börjar i damm 1 och fortgår i ordningen 2, 3, 4, och 5.

- 1 Grävmaskinsarbete. Anläggning av bankar och mattor skall ingå om sådana erfordras. Maskinen lägger massorna i största möjliga utsträckning på deponeringsplatsen enl fig 1 - 4.
- 2 Resten lägges på lämplig plats för maskinen och bortforslas (ev senare) med lastare och lastbil (dumper).

C. Anläggningsarbetet. - Avlopp, strandskoning och vallförstärkning.

- 1 Anskaffande av anläggningsmaterial såsom rör, munk, stödmurselement, betong liksom erforderlig makadam m m för förstärkning av vallar, stränder och vägar.
- 2 Grundläggande arbete sker med grävmaskin.
- 3 Förstärkningsarbete av vallar och stränder sker med sten, som nu finns deponerad vid damm 3.
- 4 Grävmaskinen hämtar upp stenen till lasthöjd och den körs sedan ut med lastare och lastbil.

D. Återställningsarbeten. - Efterjustering, återställning av inhägnader, städning och plantering. Deponeringsytorna planteras med plantor av ask, al, hägg, björk och ek.

Arbetsperiod

Arbetet förutsättes ske under tiden augusti - oktober 1984.

Arbetsbeskrivning för de olika dammarna

Beskrivningen illustreras med en figur för varje damm, som framställer dels befintliga förhållanden och dels restaureringsplanen. På fig 1 - 4 finns ett antal punkter angivna i dammarna, som visar dels djup till dybotten och dels djupet till fast botten på platsen. Ex 100/150 B tydes sålunda att vattendjupet är 100 cm, djupet till fast botten är 150. B betyder bergbotten

och M moränbotten.

Damm 1

Beskrivning:

Största djup är 160/200 cm. Botten består genomgående av berg. Dylager i genomsnitt 31 cm.

Åtgärder:

Då vattenståndet skall sänkas 0,5 m i samband med restaureringen bör upprepningen kunna ske från strandkanten. Massorna lägges i anslutning till fördämningen i öster i området, som framgår av fig 1. Före deponeringen röjes träd och buskar undan. Massor som ej får plats i det anvisade området placeras intill dammens norra och södra strand enligt markägarens anvisningar.

Det befintliga bräddavloppet i dammens sydöstra hörn kompletteras med stödmurelement med mått 2,0 x 0,5 m. Från bräddavloppet ledes vattnet vidare i befintlig bäck, som bibehålles. Befintlig munk med rör betongfylles. Se i övrigt fig 1!

Damm 2

Beskrivning:

Dammens största djup är 190/230 cm. I genomsnitt 34,5 cm dy.

Åtgärder:

Rensningen kan troligen ske helt från stranden, då dammen är liten. Massorna lägges intill fördämningen, där träd och buskar röjes undan.

Munken med rör fylles med betong, och rören i vattenlinjen borttages. Bräddavlopp bygges i dammens sydöstra hörn varifrån vatten ledes i nytt dike till damm 3. Bräddavloppet uppbygges med ett stödmurelement mot damm 2, 2,0 x 0,5 m och ett stödmurelement, 2,0 x 1,5 m mot sluttningen. Däremellan fylles med stora stenar och betong. Över bräddavloppet lägges en spång för gående. Se i övrigt fig 2!

Damm 3

Beskrivning:

På djupaste stället är dammen 160/220 cm. Dylagret är i medeltal 42 cm.

Åtgärder:

Större delen av rensningen kan ske från stränderna sedan vattenytan sänkts 0,5 m. Resten får klaras genom att en bank lägges ut på lämpligt ställe. En gammal vägbank finns i dammen, som kan utnyttjas. Muddringsmassorna lägges enligt fig 3 i anslutning till fördämningen sedan nödvändig bortröjning av buskar och träd skett. Ytterligare utrymmen för muddringsmassor kan anvisas av markägaren. Röda näckrosorna skall sparas.

Munken med rör fylles med betong. I stället iordningställes bräddavlopp i dammens sydöstra hörn. För detta ändamål användes ett stödmurelement åt dammen till av dimensionen 2,0 x 0,5 m och en åt sluttningsidan med mått 2,0 x 1,5 m. Mellan stödmurelementen fylles med stora stenar och betong. Över bräddavloppet lägges en bro av färisttyp. Befintligt nytt dike användes att leda vattnet från bräddavloppet till damm 4. Se i övrigt fig 3!

Damm 4

Beskrivning:

Dammens största djup är 160/220 cm. Större delen har moränbotten. I genomsnitt finns 36 cm dy.

Åtgärder:

Dammen rensas med början från den östra och södra stranden. Muddringsmassorna lägges i anslutning till fördämningen. Ny munk sättes i den sydöstra delen av dammen och rör därifrån mynnar i ett nytt dike söder om det nuvarande. Nytt staket uppsattes utanför diket. Lägsta punkten i fördämningen förlägges till det sydöstra hörnet och utformas för katastroföverrinning.

Den gamla munken och rören borttages. De röda näckrosorna skonas, antingen genom att låta muddringen ej beröra dem eller genom att ta upp dem och återplantera efter restaureringsarbetets avslutande.

Se i övrigt fig 4!

Damm 5

Beskrivning:

Dammen är till större delen igenväxt med en obetydlig fri vattenyta.

Åtgärder:

Den öppna vattenspegeln utökas genom att dammen renas i första hand runt ön. Därigenom växer ön inte ihop med stranden och kan fungera som en väl skyddad häckningslokal. Ytterligare upprepning kan ske i dammens centrala del med utgångspunkt från den sydvästra stranden. Muddringsmassorna fraktas bort, i första hand för att förstärka fördämningarna vid dammarna 1 - 4 om massor fattas där. I andra hand lägges massor i en tidigare soptipp i området mellan dammen och parkeringsplatsen i skötselområde 23.

Se i övrigt fig 5!

FINANSIERING OCH ARBETSLEDNING

Kostnads- och arbetsfördelning

Markägarna

Anskaffning av anläggningsmaterial såsom rör, munk, stödmurelement, betong liksom eventuell erforderlig makadam m m för förstärkning av vallar, stränder och vägar (C 1). Utfiskning (A 1) och vattennivåjusteringar (A 6, A 7).

Skogsvårdsstyrelsen (beredskapsarbete)

Förarbeten enligt A 2, A 3, A 5. Vid behov del av B 2. Anläggningsarbete C 1, C 3. Återställningsarbete enligt D. Erforderlig arbetsstyrka och kostnader beräknas av länsstyrelsen och skogsvårdsstyrelsen på grundval av restaureringsplanen.

Lunds kommun

Grävning av sedimentationsdamm A 4, rensningsarbetet B samt del av anläggningsarbetet C 2, C 4 (C 1).
Entreprenör skall anlitas.

Kostnaderna för kommunens del av arbetet får uppgå till högst 110 000 kr enligt beslut i kommunstyrelsen. Kommunen har dessutom åtagit sig att svara för arbetsledningen.

UPPFÖLJNING OCH UNDERHÅLL

Den fortsatta skötseln av dammarna och de övriga områden, som beröres av restaureringsarbetena, regleras genom skötselplanen för naturvårdsområdet Måryd.

Tillsynen av de åtgärdade områdena skall ske genom markägaren i samråd med skogsvårdsstyrelsen och kommunen.

Illustrationer

1	Rensnings- och anläggningsarbeten på damm 1.
2	" " " " " damm 2.
3	" " " " " damm 3.
4	" " " " " damm 4.
5	Rensningsarbeten på damm 5.

FIGUR 1

RENSNINGS- OCH ANLÄGGNINGSARBETEN

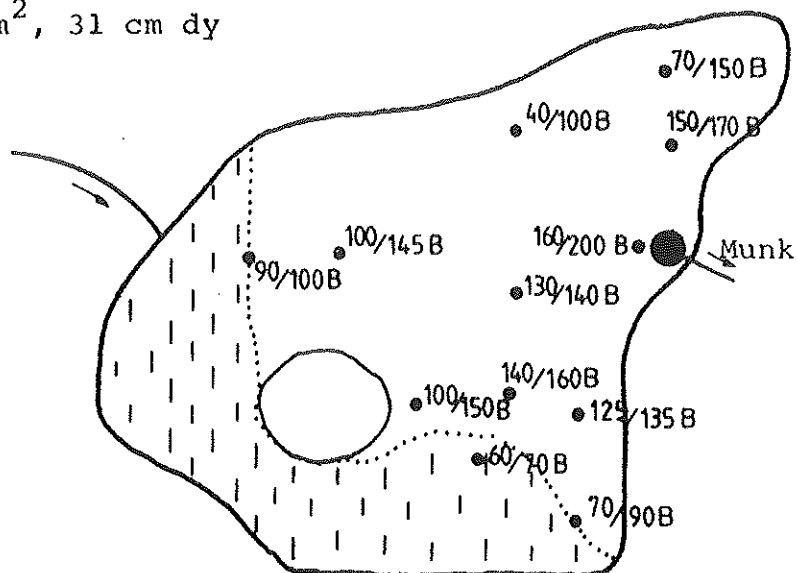
PÅ DAMM 1

Skala 1:800

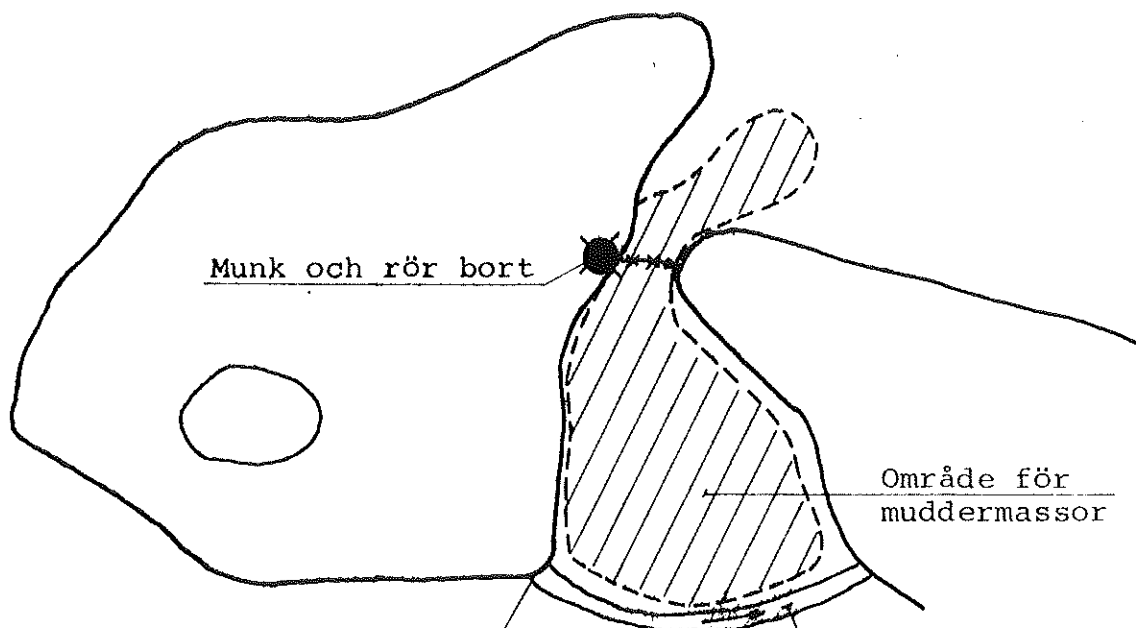

Befintliga förhållanden

2 500 m², 31 cm dy

Restaureringsplan

Befintligt bräddavlopp
Kompl med stödmur-sele-
ment h 0,5 m, l 2,0 m

FIGUR 2

RENSNINGS- OCH ANLÄGGNINGSARBETEN

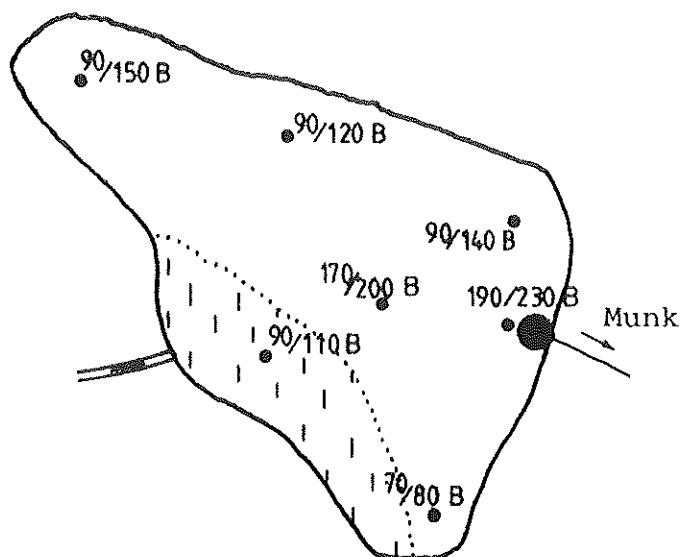
PÅ DAMM 2

Skala 1:800

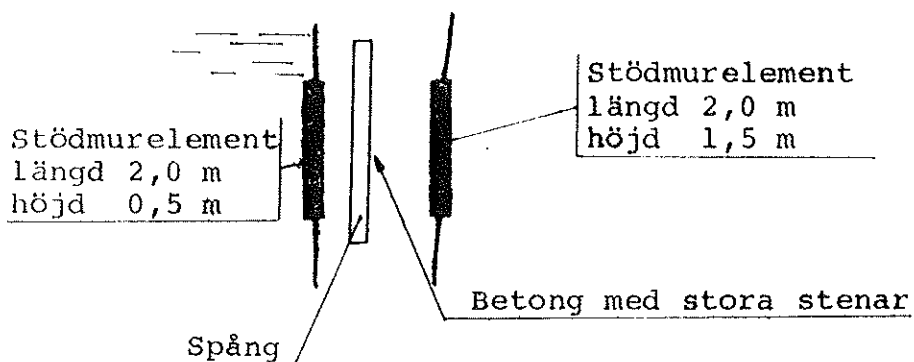
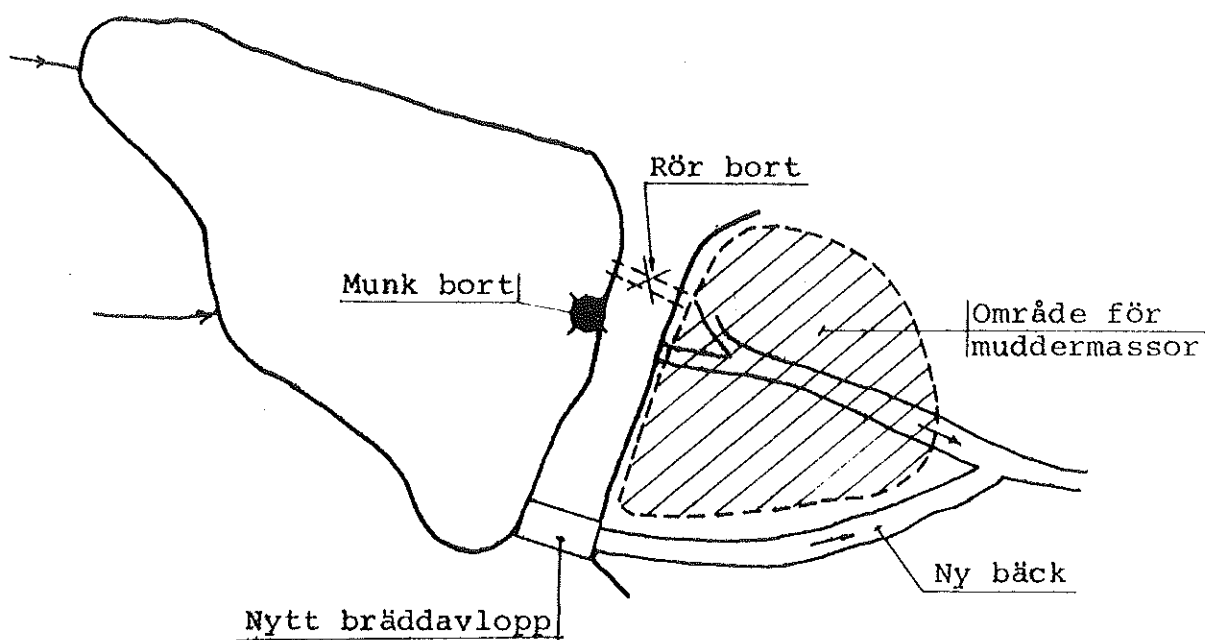
0 10 20 30 40 50 M

Befintliga förhållanden

1 790 m², 34 cm dy

Restaureringsplan

FIGUR 3

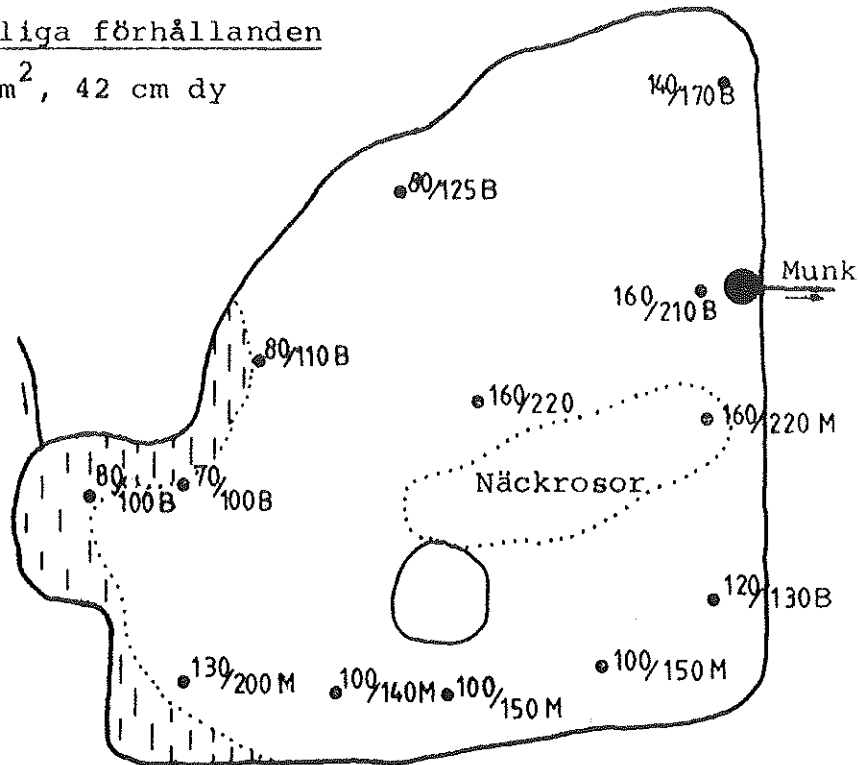
RENSNINGS- OCH ANLÄGGNINGSARBETEN
PÅ DAMM 3

Skala 1:800

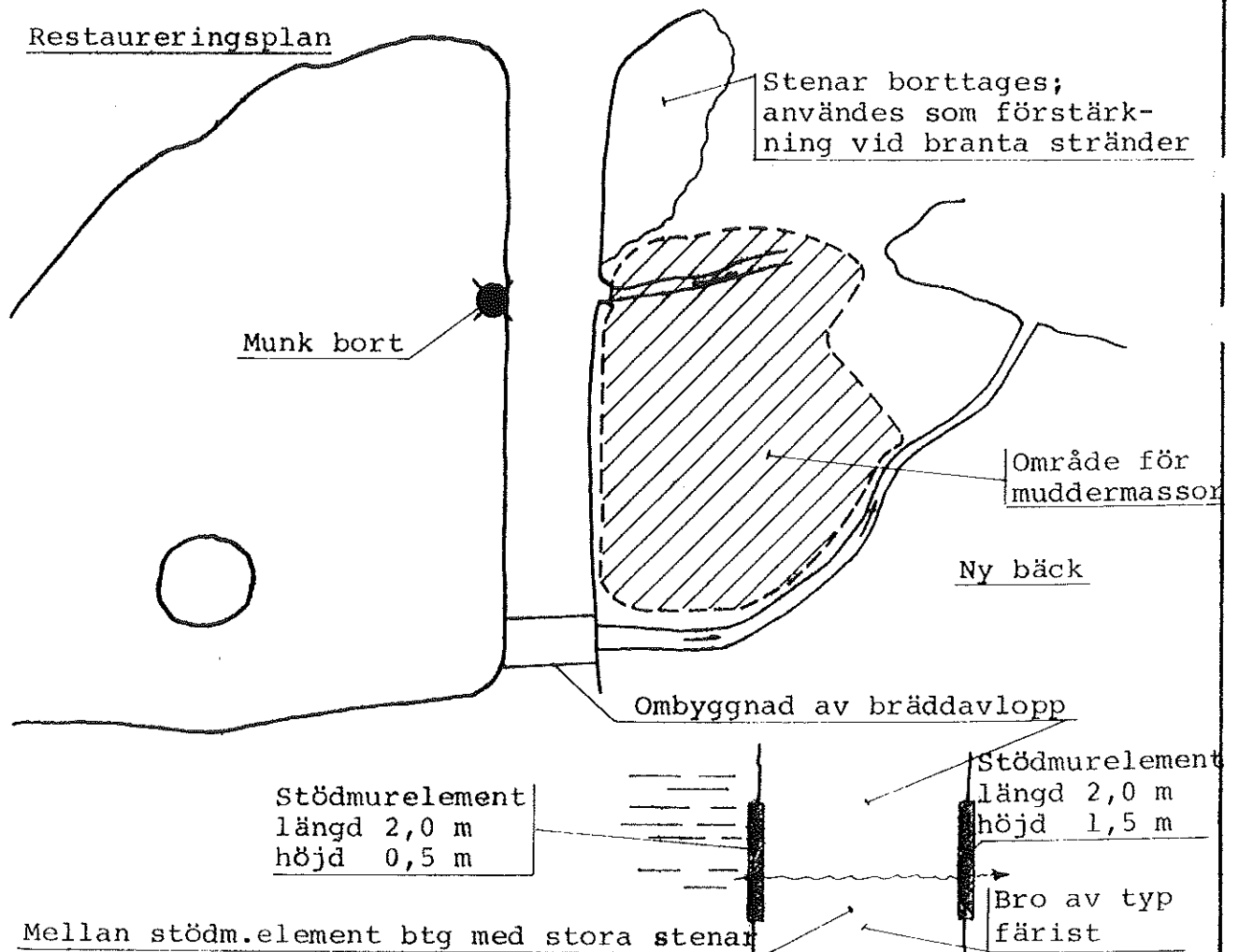

Befintliga förhållanden

3 900 m², 42 cm dy

Restaureringsplan

FIGUR 4

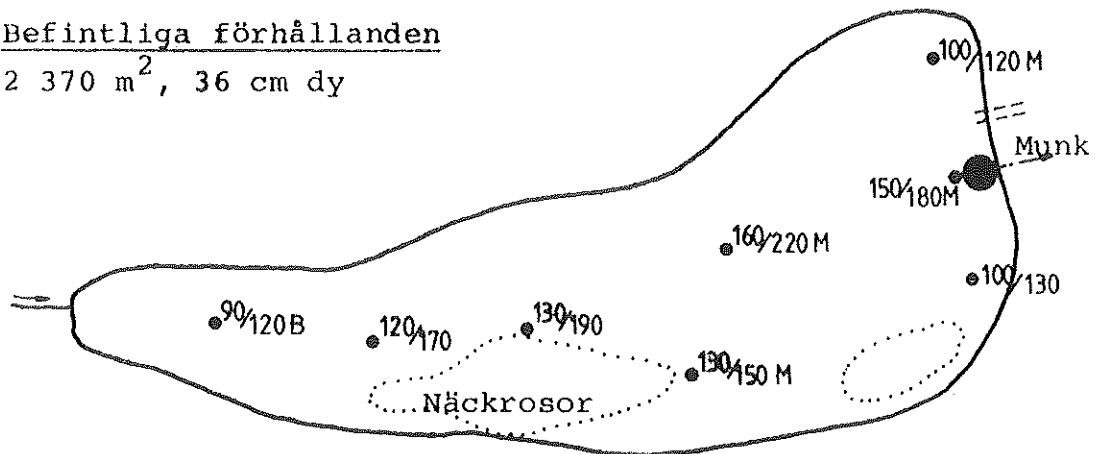
RENSNINGS- OCH ANLÄGGNINGSARBETEN
PÅ DAMM 4

Skala 1:800

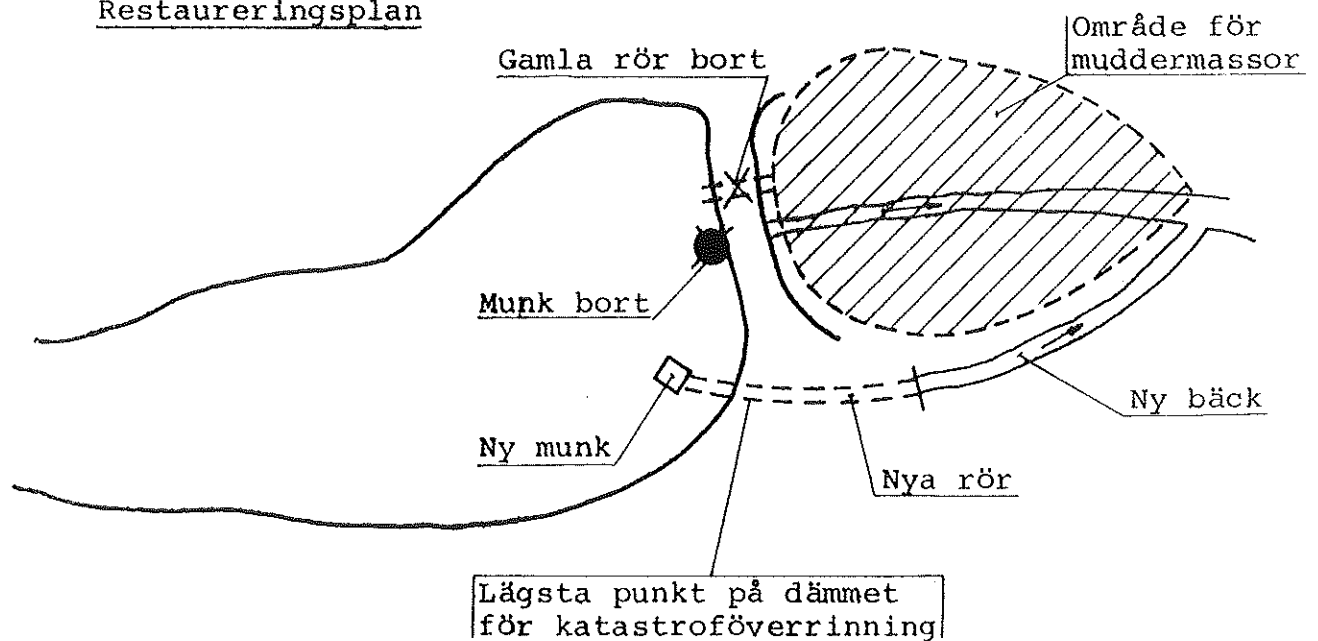
0 10 20 30 40 50 M

Befintliga förhållanden

2 370 m², 36 cm dy

Restaureringsplan

FIGUR 5

RENSNINGSARBETEN PÅ DAMM 5

Skala 1:800

0 10 20 30 40 50M

Restaureringsplan

3 260 m²

